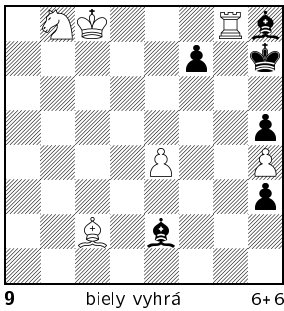

Turnaj StrateGems

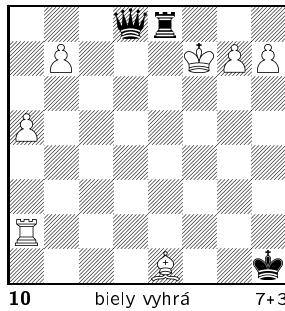
Turnaj amerického časopisu za rok 2022 rozhodca Mario García (Argentína) rozhodol v rekordne krátkom čase. Do súťaže bolo zaslaných 19 štúdií od 13 autorov z 11 krajín.

Jan Timman
2. cena

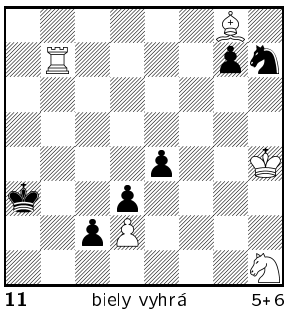
9 biely vyhrá 6+6

Franjo Vrabec
zvláštna cena

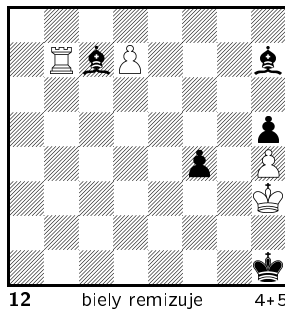
10 biely vyhrá 7+3

Pavel Arestov a M. Hlinka
čestné uznanie

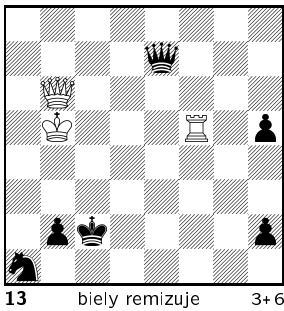
11 biely vyhrá 5+6

Michal Hlinka a Ľuboš Kekely
zvláštné čestné uznanie

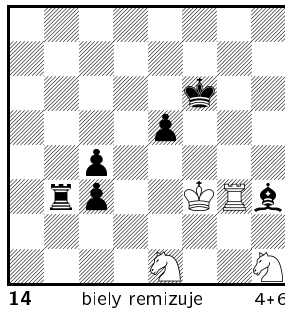
12 biely remizuje 4+5

David Gurgenzidze
zvláštné čestné uznanie

13 biely remizuje 3+6

Michael Pasman
zvláštné čestné uznanie

14 biely remizuje 4+6

91.Vg1 Sf3 Slabšie je 1...Sd4 2.e5+! Kh8 3.e6 fxe6 4.Vh1. 2.e5+! 2.Jd7? h2 3.e5+ Kh6 =. 2...Kh6 3.e6! Pekný ťah, nestačí zdanlivo na výhru postačujúce 3.Vg5? h2 4.e6 h1D! 5.exf7 Dh3+ 6.Sf5 Sb7+! 7.Kd7 Sc8+! 8.Kxc8 Dc3+ 9.Kd7 Dd4+! 10.Ke8 De5+! pozíčná remíza. 3...h2 4.exf7 4.Vg5? h1D 5.exf7 Dh3+ =. Zdá sa, že nastal čas – čierny sa musí vzdaf, avšak on ešte má poslednú šancu a hrá 4...Sb7+! 5.Kxb7 hgx1V!! Po 5...hxg1D?! biely premení pešiaka na dámu a vyhrá – 6.f8D+ Dg7+ 7.Jd7! Dx8 8.Jxf8 Sd4 9.Jg6 Sf2 10.Kc6 Kg7 11.Kd7 Kf6 12.Ke8 Sc5 13.Jf4 Sf2 14.Jg2. Ale teraz premena pešiaka na dámu nestačí, lebo čierny sa zachráni. 6.f8D+? Vg7+ 7.Jd7 a na šachovnici sa nečakane objavil pat so „zamurovaným“ strelcom. Rovnako len remizuje 7.Dxg7+ Kxg7/Sg7. Ale biely je v strehu a pascu čierneho odvráti 6.f8V!! a vyhrá. Zaujme protihra čierneho s minoritnou premenou, ktorá je odrazená rovnakým spôsobom.

10 1.Vh2+! Prekvapenie hneď na začiatku. K výhre nevedie 1.h8D+? Vxh8 2.gxh8D+ Dxh8 3.a6 Dh7+ 4.Kf6 Dh8+ 5.Kf5 Df8+ 6.Ke4 De7+ 7.Kd4 Dxe1. 1...Kxh2 2.b8D+! Ešte nešlo 2.Sg3+? Kh3 3.h8D+ Vxh8 4.gxh8D+ Dxh8 5.b8D Dh5+, len s remízou. 2...Dxb8 3.Sg3+! Až teraz, keď je čierny kráľ a jeho dáma na diagonále b8-h2. 2...Dxg3 Po 3...Kxg3 4.g8D+ Kf2 5.Dxe8 Df4+ 6.Kg7 Dd4+ 7.Kg8 Dg4+ 8.Kf8 Db4+ 9.De7 +- 4.h8V+!! Obzretný ťah, lebo po chybnom 4.h8D+? Kg1 5.g8D (5.Dxe8 Df4+ 6.Kg8 Dc4+ 7.Df7 Dc8+ =) 5...Vxg8 6.Dxg8 Kh1! 7.Dxg3 pat. 4...Vxh8 5.gxh8V+! Kg2 6.Vg8 a vyhrá. Vtipná predhra a dvojnásobná minoritná premena bieleho pešiaka pôsobí dobrým dojmom. Je to aj milá a elegantná štúdia pre pobavenie riešiteľa.

11 1.Vb3+ Po 1.Vc7? e3! výhra uniká, napr. 2.Sxh7 exd2 3.Vc3+ Kb4 4.Vxc2 d1D. 1...Ka4 2.Vc3 e3! Po tomto príletove pešiaka čierny takmer vyrovná materiál. 3.Sb3+ 3.dxe3? d2 4.Sb3+ Kb4 5.Sxc2 Kxc3 6.Sd1 Kd3 =. 3...Kb4 4.Sxc2 e2! 5.Vb3+ K výhre nepomôže 5.Jf2? e1D 6.Vb3+ Ka5 7.Va3+ Kb4 8.Vb3+ Kc5 9.Vc3+. 5...Kc4 6.Sxd3+ Kxb3 7.Sxe2 Kc2 Prekážkou k remíze pre čierneho je už iba posledný pešák súpera. 8.d3! Lákavé 8.d4? v snahe uniknúť pešiakom nevyjde pre 8...Jf6!

9.Jg3 Kc3 10.Jf5 g6 a koncovka je remízová. 8...Kd2 9.Sg4! Pešiak je nedotknuteľný pre stratu jazdca, ale s rovnakým úmyslom nešlo 9.Sh5? g5+ 10.Kg3 Jf6; po 9.Sf1? Ke3! 10.Kg3 Jf6 11.Jf2 Jh5+ 12.Kg2 Jf4+ =. 9...Ke3! 10.Kg3 Jf6 11.Jf2 g6 12.Sd1! Do hry začína vstupovať vzájomný zugzwang (VZ). Nešlo 12.Sf3? g5! a v nevýhode ťahu je biely. 13.Se4 Jh5+ 14.Kg2 Jf4+ 15.Kf1 Kd4 =. 12...Jd5 12...g5 13.Sf3! VZ +- 13.Sf3 13.Sb3? Jc3 14.Sc4 Je2+ 15.Kg2 Jf4+ =. 13...Jb4 14.Se4 Jxd3 15.Sxd3 a vyhrá. Biely síce musí vrátiť časť materiálu, ale v závere dostane súpera do nevýhody ťahu, čo rozhodne.

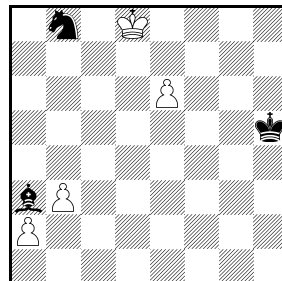
12 1.Vb5 Hrozil mat po Sf5. 1...Se4 (1...Sd3 2.Vxh5!) 2.Vg5! K záchrane nestačí 2.Vxh5? pre 2...Sc6 3.Vh7 f3 4.Vf7 Sd5! 2...Sd3 Po 2...Sf3 3.d8D! Sxd8 4.Vg1+ Kxg1 pat. 3.Vxh5 Sc4 3...f3 4.d8D Sxd8 5.Kg3 Se2 6.Vf5 Kg1 7.Vxf3 Sc7+ 8.Vf4 Sd1 9.h5 Sxh5 10.Kh4 =. 4.Kg4 (4.Vh6? f3) 4...Se2+ 5.Kh3 Sf1+ 5...Sxh5 6.d8D Sxd8 pat. 6.Kg4 Se2+ 7.Kh3 f3 Začína druhá fáza štúdie. 8.Vf5 Kg1 9.Vg5+! Kh1 10.Vf5 Sf1+ 11.Kg4 Kg2 12.Vc5! Nešlo (12.Vxf3? Se2; 12.h5? f2) 12...Sb6 13.Vc6 Sa5 14.Vc5 Sd8 15.Vc8 f2 16.Vxd8 Se2+ (16...Sb5 17.Vf8) 17.Kg5 f1D 18.Vg8! Jediný ťah, nešlo napr. 18.Vc8? pre 18...Sd3! 19.Vg8 Df5+ 20.Kh6+ Kh3 a čierny vyhrá. 18...Kh3 19.d8D remíza. Úspešná obrana bieleho je podporená niekoľkými patovými nástrahami.

13 1.Vf2+ Prehrá 1.Dc6+? pre 1...Kb1! 2.Vf1+ Ka2 3.Da8+ Da3. 1...Kb1 2.Vxb2+! Pekný ťah, takto biely získa čas na unik kráľom na bezpečné miesto a ostatné už zabezpečí jeho dáma. Slabé je 2.Dg6+? Ka2 3.Dg8+ Jb3 4.Da8+ Da3. 2...Kxb2 3.Ka4+ Kc1 4.Dc5+! Jc2 Čierny obeť dámy nechce prijať, lebo po 4...Dxc1 je pat. 5.Dxe7 h1D 6.Dg5+ Kb1 7.Db5+ Ka1 8.De5+ Kb1 9.Db5+ Kc1 10.Dg5+ Aby kráľ unikol večnému šachu, musí vstúpiť na mínové pole 10...Kd1!, po čom nasleduje druhá obeť dámy s vynúteným patom. 11.Dd5+ Dxd5. Elegantná realizácia dvoch známych patov.

14 1.Ke4! (1.Vxh3? c2+) 1...Vb1! Po 1...Sf5+ 2.Kd5 Vb1 3.Ve3 c2 4.Jxc2 Vxh1 5.Jb4 Se6+ 6.Kc5 Vh8 7.Jc6 Vc8 8.Kd6 Sf5 9.Vc3 e4 10.Vxc4 =. 2.Ve3 Ke6 3.Jg3! Pokus o unik kráľom dovedie k prehratej koncovke. 3.Kf3? Sf5 4.Vxc3 Vxe1 5.Jg3 Sd3. 3...c2 4.Jxc2 Sg2+ 5.Vf3 Vc1 Nepomôže ani 5...Vd1 6.Je2 Sh1 6...Vf1 7.Jcd4+ exd4 8.Jf4+ =. 7.Jg3 Sxf3+ 8.Kxf3 Vd2 9.Je1 c3 10.Ke3 =. 6.Je3 Ve1 7.Je2! Vxe2 Ideálny pat s väzbou dvoch figúr. Je to pomerne náročná téma, ktorú autor zrealizoval relatívne dobre, jednoducho a úsporne bez zložitej vedľajšej hry. Nepohli sa pešiaci c4, e5, ktorí už od začiatku pokrývajú polia d3, d4 a f4. Treba však zdôrazniť, že ak sa patovaný biely kráľ nachádza mimo okraja šachovnice, vtedy je veľmi náročné dosiahnuť, aby celá finálová pozícia vznikla počas hry. Spravidla by to vyžadovalo pridať materiál a až neúmerne zaťažiť formu, preto je často lepšie postupovať podobne, ako to urobil autor v tejto štúdií.

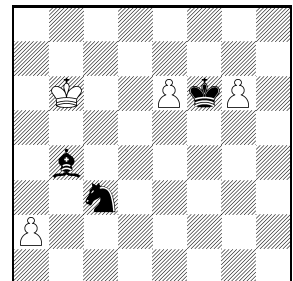
Originály

P. Arestov a M. Hlinka
Rusko a Slovensko – originál

15 biely remizuje 4+3

P. Arestov a M. Hlinka
originál – verzia

16 biely remizuje 4+3

15 1.b4! Úmyslom je prilákať strelca na nevhodné pole b4 a zároveň sa uvoľní postup a pešiaka. Nešlo hneď 1.Kc7? Ja6+ 2.Kd8 Jb4! 3.e7 Jc6+. 1...Jc6+ 2.Kc8! Prehrá: 2.Kd7? Je5+ 3.Kd6 Jg6; 2.Kc7? Jxb4 3.Kd7 Jd5. 2...Sxb4 3.Kc7! (3.a4? Kg6) 3...Je5! Najsilnejšie, po 3...Jd4 4.Kd7 Jf5 5.a4 Kg6 6.a5 Sc5 7.a6 Kf6 8.e7! Jxe7 9.Kc7 Ke6 10.Kb7 Kd7 11.a7 =; 3...Je7? 4.a4! Kg6 5.Kb6 Jd5+ 6.Kc6 =. 4.a4 Kg6 (4...Sa5+ 5.Kd6!) 5.Kb6! Se1 6.a5 Sf2+ Po 6...Jc4+ 7.Kc6! Jxa5+ 8.Kd7 =. 7.Kc7! Znovu je to jediný ťah, po nepresnom 7.Kb7? čierny vyhrá 7...Jd3! 8.a6 Jc5+. 7...Kf6 8.a6 Jc4 Tiež len remizuje 8...Kxe6 9.Kb7 Jc4 10.a7 Ja5+ 11.Ka6! 9.Kd7! Prehrá 9.Kb7? Jd6+ 10.Kb8 Jb5. 9...Jb6+ 10.Kc7 Jc4 11.Kd7 pozíčná remíza.

16 1.g7! Postup a pešiaka treba pripraviť, nešlo hneď 1.a4? pre 1...Jd5+! 2.Kc6 Kxe6 3.g7 Je7+. 1...Kxg7 Po 1...Jd5+ 2.Kb5! Kxg7 3.Kc4 =. 2.a4! Už to ide. 2...Jd5+ 3.Kc6! Nestačí 3.Kb5? Se1 4.a5 Jc7+ 5.Kb6 Jxe6 6.a6 Sf2+. 3...Je7+ 4.Kb6! Jc8+ 5.Kc7! Znovu nestačí 5.Kb7? Jd6+ 6.Kb6 Kf6 7.a5 Se1 8.a6 Sf2+. 5...Ja7 6.Kb6 Jc8+ 7.Kc7 Je7 8.Kb6! Se1 9.a5 Jd5+ 9...Sf2+ 10.Kb7 Kf6 11.a6 =. 10.Kc6 Je7+ 11.Kb6! pozíčná remíza. V oboch skladbách si biely v prvom ťahu (1.b4! respektíve 1.g7!) pripraví postup a pešiaka. Potom biely kráľ precízne manévruje a vytvára hrozby postupu oboch pešakov, proti tomu čierny nemá účinnú obranu a musí sa uspokojiť s remízou.

Podrobnejšie analýzy a súbor pgn nájdete v sekcii štúdie na našom webe www.sach.cz.

Michal Hlinka, hlinkamichal55@gmail.com